

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru Monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Octombrie-December al anului 1887, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și de eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată cetă.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Septembrie 1887, să-și înnoiască abonamentul, pentru că altfel expeditura va fi silită a sista expedarea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Nr. 3375 Plen.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale din archidieceșca Transilvaniei.

Congresul nostru național bisericesc, cerëndu-se interpretarea statutului organic relativ la membrii sinoadelor protopresbiterale, în ședința sa din 18/30 Iunie 1886, sub Nr. prot. 128 a luat următorul conclud normativ:

„De membru al sinodului protopresbiterale poate fi ales și acela, care nu e membru al unei comune parohiale din același cerc protopresbiterale; se recere însă, ca alesul să fie membru al vre-unei comune parohiale din metropolia noastră ortodocsă orientală română.”

Acest conclud congressional este de a se publica sinoadelor protopresbiterale și celor parohiale spre cunoscință și eventual spre acomodare.

Sibiu, 6 Iuliu, 1887.

Consistoriul archidieceșan.

Sibiu, în 28 Septembrie.

Nu va trece multă vreme și în Ungaria se va adeveri proverbul unguresc: „több a baj mint a vaj“

FOIȚA.

134

Mănăstirile din occident, ca foculare ale culturai în evul mediu.*)

Motto: Lumina întru întunec luminează și întunecul nu o a cuprins. Ioan I. 5.

Cu drept cuvânt putem dice, aceea ce evangelistul Ioan a exprimat în cuvintele de mai sus, și despre mănăstirile din occident în evul mediu, cari într'adevăr „luminau în întunec.” Mai înainte însă de a arată, că prin ce răspândiau ele lumina, prin ce luminau în întunec, în liniamente generale voi să arăt starea monachismului în timpul acesta în occident și în legătura cu aceasta și în orient.

Începënd încă de prin seculul al VIII lea ordinele monachale din orient mergeau cu pași repezi spre decădintă și-și pierdeau din dinergie și forța lor vitală, dând uitării scopul sublim, ce aveau să-l urmărească. Altfel sta lucrul pe acest timp cu monachismul în occident. Aici acesta prinde base din ce în ce mai solide și acesta cu atât mai vârtos, căci el avea să îndeplinească aici

* Dăm loc acestei lucrări mai mult pentru încurajarea dlui autor, fiind evident un studiu din partea densului. Red.

sau pe românesce: „una bună și deșce rele“. Să gră-mădesc prea multe lucruri una mai neplăcută ca și alta pe capul guvernului unguresc și în genere în contul țării — și e bine să se scie, că nu noi le cauzăm nici una, dar chiar nici una din aceste rele. — În o parte a țării bandele de tâlhari amenință liniscea publică, fură și omoară, jefuesc și amenință averea și viața oamenilor, și ministrul de interne și cu cel de justiție nu află alt remediu decât se publice statariul. În aceste părți ale țării nu e nici un român, — deci nu noi suntem, cari dăm de lucru statului și organelor lui, nu noi amenințăm ordinea publică și cea socială, ci oamenii aparținători rasei domnitore, oamenii, cari ar trebui să fie mulțumiți cu actuale de lucruri.

În altă parte a țării unguresc — în Fiume s'a escat un alt conflict tot așa de funest în urmările sale, ca și cel enumerat mai sus, numai cât aici nu hoții și tâlharii amenință statul unguresc, ci nisce cetățeni de frunte, oamenii până eri alaltăeri ținuți de mari patrioți, — dar cărora încă li s'a urit de actuala de lucrurilor.

Și ca să aflăm mai bine cetitorilor nostri acest subiect aflăm cu cale și de necesar a le pune în vedere rēul așa după cum e el în realitate, și nu după cum vor să ne facă ungurii să credem.

Orașul maritim Fiume este pentru Ungaria aceea ce e Trieste pentru Austria, adecă un oraș în care se concentrează tot negoțul, desportul și importul. Trieste este bine guvernată de austriaci și aceasta din motiv, că austriacii au veldut, că din italieni nu pot face nemți, odată cu capul. Ceea ce austriacii au veldut de mult, ungurii nu veld nici astăzi, ci află de bine a le impune Fiumenilor limba maghiară în oficii, ba și un gimnasiu de stat le-au înființat, ca numai și numai să-și dedee la viață ungurescă.

Fiumenii veld tendințele de maghiarisare de mult, și dacă până acum nu s'a iscat vr'un conflict mai aprig în ei și guvernul maghiar, apoi aceasta este de a se căuta în procederea acestui din urmă de a jertfi mult pentru Fiume, și de ai amăgi cuasi cu bunuri lumesci, ca se uitele de altele mai înalte și mai sublime, de limba lor, de tradițiunile lor și de mândria înăscută italianului. — O au și dus multă vreme așa cam printre el — până când ministrul de comunicațiune dl Baroes, prin o ordonanță ținută în ton puțin diplomatic a poruncit, ca să se împreune Delta riului Fiuma cu gara, ce este afară din oraș — prin nisce șine, ce au să conducă prin centrul orașului, prin strada cea mai pompoasă Via del Porton, așa,

că nu numai parcul Fiumei se nimicesce, ci și comunicațiunea, frumsețea și liniscea orașului se conturbă în un mod bătătoriu la ochi. Toate aceste au să se întemple pentru magazin de lemne, ce are să se înființeze în portul Fiume, ca Ungaria să poată transporta lemne în orient și să se cruțe tot odată speșele, ce ar fi împreunate cu un alt plan de a se conduce șinele pe altă cale. Fiumenii au protestat și protestează contra ingerinței ministrului, ba mai mult, în o plânsoare cătră dietă amenință chiar pe ministrul cu proces, la cas să insiste pentru realizarea planului seu.

Tot din acest incident fiind spiritele iritate și oamenii mahnitiți nu s'a aflat în Fiume om, care se particeps la desvălirea monumentului lui Deák, drept semn de demonstrațiune, că Fiumenii nu sunt împăcați cu guvernul și că nu le vine la socoteală procedura înființării în care se află, care seamănă mult cu a le batjocori orașul, și a-i de-trage mult din frumusețea și valoarea lui. Acest cas este destul de eclatant și e cu o dovadă mai mult, cum pricepe frații maghiari de a-și face și din protini dușmani de moarte, și casul nu e fără păreche la noi.

În Zagabria trebile însă merg tot așa. Consiliul orașanesc în o ședință din săptămâna trecută a decis, ca se înainteze un memorandum de-a dreptul Maiestatei Sale, în care se arată plângerile cetății Zagabria și uneltirile banului Khuen Héderváry de a le nimici toată autonomia lor comună. Nu mai puțin ca 27 puncte se înșiră, ca formă de gravamine în acel memorandum lucrat de cetățenii Croației, în care cu color drastice se espune starea în care a ajuns capitala Croației sub actuala domnie și sub chivernisirea ungurilor.

Se poate, că acel memorandum nu o se ajungă în mânilor Maiestatei Sale, se poate și aceea, că primariul, sub al cărui presidiu s'a adus concludul să fie suspendat și alungat din oficiu, toate se pot, dar una nu se poate acunde, că nemulțumirile cresc și se înmulțesc, ear cei chemați a le domoli și linisci, nu-și fac mustrare de conștiință din astfelu de lucruri bagatelele după concepțiunea lor.

Revista politică.

Ori care a fost cauza întâlnirii dela Friedrichsruhe dintre ministrul italian și cancelariul german în cele din urmă s'a adevărit pe deplin, că aceea a fost și este de natură curat politică, care atinge

vorbit, că erau pătruși monachii din occident întru răspândirea luminei evangelice.

Nu trebuie însă trecut cu vederea, că pe lângă rumoasele calități, care le avea monachismul occidental erau și multe extravaganțe, care mai târziu degenerară în adevărate scăderi pęcătoase ba au contribuit la discreditarea ordinului celui odinioară așa de folositoriu. Abstrăgënd dela acele extravaganțe, escese de zel într'o privință sau altă privință, monachismul occidental în evul mediu a fost un factor puternic la propagarea culturai, sau dacă s'a dis prea mult, la conservarea acesteia într'un timp atât de înbăznit de nesciință, încât numai prin mănăstiri mai licura câte o rață de lumină. Mult a perdut omenimea din productele geniale ale anticității în acest timp de barbarie generală, de nesciință totală, dar și mai mult ar fi perdut dacă n'ar fi fost mănăstirile. De opurile clasice lumea din afară n'avea nici o cunoscință, și nici nu scia, că odinioară a fost o lume atât de cultă, ci numai monachii de prin mănăstiri mai continuau firul întrerupt cu clasicitatea, ocupându se cu studiul literaturii vechi sau cel puțin decopind opurile unui Cicero, Horaț, Cesar, Salustiu etc. ca să nu dispară fără urmă, ca și cum n'ar mai fi fost.*)

(Va urma.)

* Cu ocașiunea acestei decopieri sau strecurat o mulțime de erori în autorii clasici, cari dealtminte pot fi escusate, considerând vitregitatea timpului și se fim mulțumiți, că ni-le a păstrat și așa cum ni-le-a păstrat.

interesele Europei întregi, ear nu numai un act de curtuasie după cum să susțină din unele părți. Diarele germane ca „Norddeutsche Allg. Zeitung“ al cărui cuprins politic este cunoscut d-lui Bismarck încă înainte de a se tipări, abia acum, după ce s'a făcut visita demostrează adevăratul motiv al acelei întrevederi. Comuniunea intereselor Germaniei și ale Italiei pe de o parte și pacea întemeiată de care se va bucura Europa prin alianța germano-austro-italiană pe de altă parte, a fost după numitul diar motivul întrevederii dela Fridrichsrube. Într'alt loc țice același diar, că toți cetățenii iubitori de pace, cari cu plăcere salută ori ce cale nouă, care asigură pacea, privesc cu mulțămintă la convenirea cancelariului prusian mai întâiu cu contele Kalnoky, și mai în urmă cu ministrul Crispi. Acele voci însă, cari se exprimă cu neîncredere despre acele visite, arată prin aceea, că ele nu aparțin mulțimei celei mari a populațiunilor europene, care voesc pacea, ci acelei număr mic, care caută a aduce pe capul Europei calamitatea unui războiu mare.

Sunt și unele diare, ca „National Zeitung“, care voind a detrage încât va din însemnătatea cea mare, ce i sa dat visitei dela Fridrichsrube prin presa din toate părțile țice, că alianța austro-germană cu Italia a fost reînnoită încă mai dinainte și adecă, când contele Robilant a obținut ordinul Vulturului negru; acum la Fridrichsrube s'a negociat numai pentru precisarea unui casus foederis, fiind Italia ca și Germania necesită în pozițiuni critice, de a face front de două părți.

Tot în sensul acesta vorbesce și oficiosul „Riforma“, care țice, că conferințele ambilor bărbați de stat n'au putut avea în vedere nici vre-un scop nou deosebit, nici încheerea vre-unui arangement politic în interesul ambelor națiuni — deja aliate. Impresia bună, ce încă dela început a făcut asupra Angliei tripla alianță a puterilor din centrul Europei a pus în circulare faima, că ea încă se va alipi la aceea alianță dând naștere astfel la o „împătrită înatacabilă“ alianță, cum se exprimă „Daily Telegraph.“ Aceasta este însă mai mult o iluziune pe care și-o face diarul englez, și pe care în urmă tot el o delătură, țicend, că Anglia fiind izolată de puterile continentale, interesele ei se învârtesc într'un cerc mai mărginit față de al celorlalte puteri.

Nota turcească trimisă cabinetului rusesc era considerată de toate puterile, ca primul pas făcut cu toată serioșitatea spre rezolvirea încurcatei cestiuni bulgare. Poate că nota a avut cea mai bună intențiune în aceasta privință, răspunsul sosit din partea cabinetului rusesc însă, nu promite nici de cât o mai grabnică rezolvare a lucrurilor. Proiectele Porții în mare parte n'au fost acceptate de cabinetul rusesc, încotmai, ci pe lângă fie-carele s'a mai adaus câte ceva, conform intereselor proprii ale țerii. Presupunerea, că lucrurile se vor trăgăna încă multă vreme, o mai întărește și împrejurarea, că pe când la începutul negocierilor dintre Rusia și Turcia, se spera și se credea, că cestiunea se va rezolvă în deplin prin stăruințele acestor două puteri deaproape interesate în cauză, astăzi se simte totuși necesitatea întevinerii unei conferințe europene pentru regularea și terminarea afacerilor bulgare. „Riforma“ organul dlui Crispi, privesc în proiectul unei conferințe europene, care a fost propusă din partea comisariatului rusesc de către Said Pașă ministrul turcesc, pasul cel mai sigur pentru rezolvirea cestiunii bulgare, căci din aceasta deduce, că în Petersburg oamenii au devenit ceva mai concesionari. După un anunț sosit lui „Polit. Cor.“ din Londra, răspunsul rusesc la nota turcească s'a părut cam întunecat cercurilor politice de acolo.

E remarcabilă declarațiunea, ce marele duce Nicolae a făcut-o cu ocaziunea călătoriei sale la Dunkerque. El a țis, că Franca nu trebuie să se lase a fi mișcată de vecșățiunile Germaniei, de oarece țarul este cu totul devotat Franciei. Dacă războiul va izbucni între Franca și Germania, a adăogat marele duce, și dacă Rusia nu va întevini, el însuși împreună cu numeroșii ruși se vor angagia în armata franceză.

Testamentul fericitului Teodor Papp.

În unul din Nrii precedenți ai diarului nostru am publicat necrologul fostului mare proprietariu Teodor Papp din Lugoș. Primindui testamentul din care se va vedea că aproape întreaga avere și o a testat pentru scopuri culturale resp. ajutorarea tinerilor lipsiți de mijloace, ne vedem plăcut îndemnați al publica în toată estensiunea precum urmează:

Eu Michail Bésan, notar regiu public din Lugoș, după premearea recercare, astăzi dimineața la opt și jumătate oare m'am dus în persoană la dl Teodor Papp, în casa densusului, care se află în Lugoșul român, strada podului unde locuesce numitul Teodor Papp locuitor și proprietar în Lugoș, care ce e drept era bolnav în pat, dar fiind cu toată prezența și conștiința de sine și din voie liberă au cerut, ca înaintea martorilor: Matei Ignea preot, Stefan Oltean oficial

comitatens și Constantin Udrea oficial urban, toți locuitori în Lugoș, cari în continuu au fost de față și înpreună, și cari mie 'mi sunt personal cunoscuți, se cuprind în act notarial, și încă în limba română, voința sa ultimă, care și-a exprimat-o prin cuvânt viu, întrebând la fie-care punct și dispozițiune nouă martorii, că oare au înțeles bine fie-care dispozițiune, și numai după răspunsul pozitiv al martorilor, precum și după aceea declarațiune a dlui Teodor Papp, că nu poftesc a face alte dispozițiuni, amésurat dorinței DSale s'a cuprins în act public notarial următorul

Testament.

1. Eu Teodor Papp, simțendu-mă morbos și slăbit la puterile fizice, dar cu minte întreagă și sănătoasă, pentru casul morții, recomând sufletul meu grației nemărginite atotputernicului Dumnezeu, ear trupul meu voesc să se înmormenteze în mod provisoriu în cimiterial greco-oriental român din Lugoș, de unde apoi să fie transportat cât de curând și aședat la odichnă eternă în cripta mea familiară, carea după moartea mea va trebui să se zidească în Giula (Békés-Gyula) în cimiterial greco-oriental român.

2. Toată averea mea mișcătoare și nemișcătoare, despre carea nu fac altă dispozițiune mai la vale, și carea se află la Lugoș, Zsabar, Kékes și Giula, o destinez pentru o fundațiune greco-orientală română în Giula (Békés Gyula), carea se poarte numele: „Fundațiunea lui Teodor Papp“. și adecă:

a) scopul „fundațiunii Teodor Papp“ este: ca din venitul curat anual a tuturor averilor mele să se împărțească stipendii anuali tinerilor greco-orientali români din Giula (Békés Gyula), cari sunt sëraci, lipsiți de mijloace materiale și studiază la atare gimnasiu, academie ori universitate în Ungaria ori în străinătate;

b) aceasta fundațiune va prevedea cu stipendiu în prima linie pe neamurile mele până la strănepoți și strănepoate, cari sau născut dela trei surori ale mele și umblă la ori-ce școală, și numai suma, ce va rămânea după stipendiarea neamurilor mele se va întrebuița pentru tinerii români greco-orientali din Giula;

c) un stipendiu, fie pentru neamuri, fie pentru tinerii români greco-orientali din Giula, nu poate trece peste 400 fl. adecă: patrusute floreni la an pentru o persoană;

d) neamurile mele, încotmai ca tinerii greco-orientali români din Giula, dacă sunt risipitori, ori nu fac propășire îndestulitoare în învățământ, sunt eschiși dela stipendii;

e) neamurile mele, rămase după trei surori ale mele, numai până la strănepoții și strănepoatele mele de soră pot avea prioritate înaintea tinerilor români greco-orientali din Giula, ear cei-ce urmează după strănepoții și strănepoatele mele după trei surori ale mele, numai ca străini se pot lua în considerare la împărțirea stipendiilor;

f) familia amicului meu Dr. Atanasiu Marian Marienescu jude la tabla regească din Budapesta și a avocatului din Lugoș Ioane Nedelcu are d'a fi privită egală cu neamurile mele până la strănepoți și strănepoate. Va să țică: următorii din familia Marienescu și Nedelcu până la strănepoți și strănepoate, până când umblă la altă școală, sunt a se prevedea cu stipendii în prima linie încotmai ca următorii surorilor mele;

g) toți aceea, cari din fundațiunea mea creată prin acest testament vor primi stipendii, au să se numească de stipendistii lui Teodor Papp.

3. Manipularea întregii mele averi, împărțirea stipendiilor pe baza punctului 2, censurarea recursorilor și a testimoniilor, precum și eschiderea dela stipendii, cu un cuvânt facerea tuturor dispozițiunilor necesare spre acel scop, ca fundațiunea mea se corespondă intențiunii mele, ca adecă: neamurile mele până la strănepoții și strănepoatele ale surorilor mele se umble la școală, și ca tinerii români greco-orientali din Giula se aibă mijloace materiale de a putea studia la gimnasiu și la institute mai înalte de învățământ, — o încredințez Veneratului consistor greco-oriental român din Arad, pe care 'l rog cu deadinsul, ca se caute cu orice preț a susține și a întrebuița venitul curat al fundațiunii mele spre crescerea și luminarea tinerimei greco-orientale române din Giula (Békés-Gyula).

Doresc totodată, ca spre orientare și controlă, socoșile anuale ale fundațiunii mele, precum și numele stipendaților să se facă cunoscut publicului român greco-oriental prin atare foaia română, socoșile însă spre censurare și întărire să se subscearnă în fie-care an la sinodul eparchial al dieceșei Aradului, ori în cas de lipsă la consistorial greco-oriental român al Metropoliei noastre din Sibiu. Rog deci pe Veneratul consistor greco-oriental român din Arad să binevoiască a elabora și un statut pentru manipularea fundațiunii mele, împărțirea și sumele stipendiilor anuale, mai departe pentru modalitatea cum să se censureze, să se publice socoșile fundațiunii mele.

4. Bunei mele soție Ofelia, dacă ea va rămânea în viață, până la moarte. las a i se plăti din toată averea mea suma de 30,000 fl. adecă: treișeci de mii de floreni valuta austriacă ca deplină escontentare, prin ce firesce încată și dreptul ei vidual basat pe legile patriei.

Dacă însă ea se va mărita și nu va mai purta numele meu, atuncia ea în loc de treișeci de mii de floreni are se capete din toată averea mea numai 15,000 fl. adecă cincispreșeci mii de floreni. Ear dacă dēnsa în ori ce privință s'ar arăta nedeamnă de numele meu, de nemulțămitoare, ori dacă ne'ndestulinduse cu dispozițiunile mele testamentale, în ori

ce direcțiune și sub ori ce titlu de drept ar atăca cu proces acest testament al meu; atuncia socia mea Ofelia din toată averea mea numai suma de 10,000 fl. adecă țice mii de floreni are se o capete, adecă: suma, ce eu pentru casul morții mele i-am fost asigurat ei în contractul nostru de căsătorie.

5. Tot sociei mele Ofelia las toată averea mea mobilă, de ori-ce natură se fie, carea la moartea mea se va afla în casa mea. Îi conced totodată, ca până când ea va rămânea văduvă, locuința de astăzi din casa mea să o folosească fără nici o desdaunare, ori chirii; căci dorința mea este, ca soția mea se nu sufere nici o lipsă, și să fie provăduțată cu toate cele de lipsă și după moartea mea.

6. Las bisericeii greco-orientale din Lugoș suma de 1000 fl. adecă: una mie de floreni, a cărei interese să se întrebuițeze pentru lipse școlare și bisericesci greco-orientale române.

7. Las sorei mele Catarina 5000 fl. adecă cinci mii de floreni. Ei i las și cocia mea, și hamurile cele noaue, precum și mașina de trierat (Göppel,) carea se află la Kékes.

8. Fiindcă mi-a murit două surori, las următorilor acestora la olaltă 10,000 fl. adecă: țice mii de floreni, va se țică: următorii după fie-care soră repausată capătă 5000 fl. și cinci mii de floreni.

9. Las bisericeii greco-orientale române din Kékes 200 fl. adecă doaușute de floreni pentru pomenirea și odichna sufletului meu, avēnd a se ținea pentru procente în tot anul un parastas la ziua sântului Teodor.

10. Las bisericeii și școalei greco-orientale române din Giula din veniturile averilor mele câte 80 fl. adecă optțeci de floreni la an, avēnd și acolo a se ținea parastas pentru mine în fie-care an la sântul Teodor, și din suma de optțeci floreni a se plăti spesele parastasului, dintre cari destinez fie-cărui preot, care va funcționa, câte cinci floreni, și numai restul se va putea întrebuița pentru acoperirea lipselor bisericesci și școlare.

11. Las corului vocal român din Giula, dacă atare se va înființa, optțeci de floreni la fie care an până când va esista un atare cor vocal.

12. Las Teoderei Nedelcu, fetei avocatului Ioane Nedelcu, să i-se plătească când se va mărita, suma de 500 fl. adecă cinci sute de floreni.

13. Las pruncilor avocatului Nicolae Prostean din Lugoș, 500 fl. adecă cincisute de floreni odată pentru totdeuna, făcēndu-se din aceasta sumă împărțire egală între ei.

14. Las preotului greco-oriental român din Kékes suma de 100 fl. adecă una sută de floreni.

15. Las 200 fl. adecă: două sute de floreni familiei învățătorului greco-oriental român din Giula cu numele Marcus, odată pentru totdeuna.

16. Las câte 50 fl. adecă: cincisute de floreni casinei române din Lugoș, reuniunii române de cântări și musică din Lugoș, spitahului din Lugoș și copiilor sëraci greco-orientali români pentru vestminte, la olaltă deci 200 fl. adecă: două sute de floreni.

17. Las 100 fl. și una sută de floreni servitoriului meu Vaslie, pentru că m'a servit cu credință, ear bucătăresei mele 80 fl. adecă: optțeci de floreni.

18. Cu vestmintele mele dispune socia mea Ofelia după plac, ea va da după plac unele din mobili și surorii mele Catarina.

19. De executor al testamentului meu 'l denumesc pe dl avocat Ioane Nedelcu din Lugoș, care va îngriji, ca toate dispozițiunile testamentului meu să se îplinească cu acurateță, el va îngriji asemenea și plățirea datorilor mele și va încassa și pretensiunile mele, ce le am în Lugoș ori în alte locuri, însemn însă, că datorășilor mei iert toate procentele decăduțe până la moarte, avēnd a se încassa dela dēnșii numai capitalul.

20. Doresc, ca din venitul averilor mele înainte de toate să mi se facă o criptă familiară sub numele „Cripta familiei Teodor Papp“ în cimiterial greco-oriental român din Giula română unde — precum țicisei mai sus — trupul meu va fi transportat din Lugoș și aședat spre odichnă eternă. În urma.

21. Rog pe Veneratul consistor greco-oriental român din Arad, precum și pe executorul testamentului meu Ioane Nedelcu, se binevoiască a face astfel de dispozițiuni, ca la realizarea masei lăsamētului meu, dintre realitățile mele, încât să poate să se păstreze în natură pentru fundațiune, cele trei case ale mele din strada podului în Lugoșul român, pentru că aceste case, avēnd o situațiune foarte favorabilă pentru comerciul, negreșit, că din an în an vor aduce venituri mai mari fundațiunii mele.

22. Pretensiunile mele din Boldur, Hodoș, Zsabar, Ollóság și Ohabaforgács să se încasseze asemenea fără procente și le las Teoderei fetei lui Ioane Nedelcu avocat.

Despre ce s'a luat actul de față, i-s'a cetit dlui Teodor Papp înaintea martorilor în continuu prezenți și împreună, și după-ce dēnsul a declarat, că întru toate consună cu voința DSale, s'a subscris cu mâna proprie a DSale și a martorilor. Lugoș, în anul una mie optsute optțeci și șapte, Septembrie douășeci și șase, după ameași la cinci și jumătate oare. Teodor Papp m. p. (adecă Teodor Papp) Matheiu Ignea m. p. Constantin Udrea m. p. Stefan Oltean m. p. Michail Bésan m. p. not. reg. public (L. S.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Cluș, în 8 Octombrie 1887. st. n. Mult stimat Domnule Redactor! În numărul „Românului” din 2. Octombrie, a apărut o notiță, care luând scire despre cele publicate în numărul 94 al „Telegrafului Român” referitor la bineventura I. P. S. Domnului arhiepiscop și metropolit Miron Romanul din partea tinerilor universitari români din Cluș, trage la îndoială adevărul celor cuprinse în acea notiță a „Telegrafului Român”. Cu regret am luat la cunoștință, că se află cineva, care se poate trage la îndoială împlinirea unei datorințe fiesci a tinerimei române față de prea bunul ei Părinte sufletesc. Deci în interesul adevărului ne simțim îndatorați înșiși a aduce la cunoștință, cumcă tinerii români dela aceasta Universitate creșterând a-și împlini o fiască datorință, prin o deputațiune esmisă din sinul ei, constatătoare din subscripții, într’adevăr s’a prezentat înaintea Escelenței Sale, exprimându-și sentimentele de adâncă reverință, ce le nutrește junimea față de Înaltul nostru Prelat, — cea ce vă rugăm, M. St. Domnule redactor, spre lămurirea celor dela „Românul,” a le da publicității. *)

Ioan Popescu, Enea Draia, Gavril Cosma
asc. de drepturi. asc. de drepturi. asc. de drepturi.
Victor Mihu,
asc. de medicină.

Varietăți.

*) (Espresiunea unei înalte mulțămite.) Maiestatea Sa monarhul nostru a adresat cu dto I Oct. n. din Schönbrun inspectorului general de artilerie F. z. m. archiducelui Wilhelm un prea înalt autograf, în care Maiestatea Sa dă espresiune recunoștinței Sale și mulțămesc pentru succesul manevrelor anului acestuia, cari succese sunt a să atribuie în partea cea mai mare neobositei activități a archiducelui.

*) (Vânătoarea principelui de coroană Rudolf.) Moscenitorul de tron Rudolf, acompaniat de archiducele Friedrich, de principele Leopold de Bavaria, de principele Alois Esterházi și de adjutanțul baron Orsini-Rosenberg în 6 a l. c. n. sosi în Radnothfája. Spre întimpinarea clironomului eși înainte o mulțime mare și distinsă de public. Primirea oficială se făcu din partea comitului suprem baron Zoltan Bánffy și din partea primariului și căpitanului cetății Szász-Régen. În Górgény-Szent-Imre locul de vânătoare, distinsa ceată a vânătorilor sosi în aceea zi la 10 oare a. m. În două goane fură 4 urși omorâți, dintre cari unul fû pușcat de Altea Sa. — Timpul fiind frumos, se crede, că vânătoarea va avea succese mulțămitoare.

*) (Personal.) Dl comite suprem contele Andrei Bethlen a sosit aici cu trenul de eri dimineața pentru a conduce adunarea generală a comitatului, ce se va ține Mercuri în 12 Octombrie n.

*) (Contra diphteritei.) Dr. Delthil, medic frances recomandă ca mijloc practic contra diphteritei, următoarea procedură: Pune într’un vas egale cantități de terpenin și sulfuri fluid și aprinde această amestecătură. După ce s’au aprins, vei vedea, că se desvolă un fum de o culoare rășinoasă, care întunecă casa, unde ai aprins amestecătura. Inspirând câteva minute bolnavul de diphterită fum de acela, și continuând a face aceasta de mai multe ori, în trei sau patru zile va fi deplin sănătos. Respirațiunea cea greoaie a bolnavului precum și înecarea, în curând vor fi delăturate. Fumul resp. gazul, desvoltat din amestecătura fluidelor, contribuie la desfacerea și delăturarea crescătorei, ce s’a format, care va fi și aruncată afară.

*) (Constituire.) În 20 a. c. st. v. membrii societății de lectură „Andrei Șaguna”, adunați în sala cea mare a Seminarului în o sedință prezidiată de dl dir. sem. Ioan Hannia, s’au constituit pentru an. scol. 1887/8. Înainte de a purcede la alegeri, prezidiul prin o cuvântare călduroasă, accentuând însemnătatea societății, ca una dintre operele fericitului metropolit Andrei Șaguna, recomandă membrilor deplin zel și stăruință întru îndeplinirea chemării lor, frățească și serioasă înțelegere în desbaterile lor, în interesul înaintării și prosperării societății din care ei fac parte.

Constituirea s’a efectuat în următorul mod: De președinte al societății s’a proclamat dl prof. sem. D. Comșa; de vice-președinte al societății și președinte al comitetului s’a ales I. Teculescu, cleric an. III; redactor al foaiei societății Solomon Făgărășan cleric an. III; notar al corespondențelor D. Câmpean

*) Din aceasta corespondență credem, că e evident că nu am amăgit publicul și e de prisos se alergăm noi după subscrieri. Ear la notița din urmă Ve răspundem cu conținut: Ție aducându-ți de toate și pentru toate.

cleric an. III; notar al sedințelor D. Goia, cleric an. II; cassar I. Stroia cleric an. I; controlor David Chiujdea cleric an. III; bibliotecar Ieremia Ilescu cleric an. II; vicebibliotecar I. Enescu ped. an. I;

Membri în comitet: Gregoriu Nicoară cleric an. III; Alimpu Oprea cleric an. III; N. Cărpinișan cleric an. II; G. Enescu cleric an. II; II. Cristea cleric an. I; P. Nicolescu cleric an. I; I. Brenciu ped. an. III; Iuliu Pitic ped. an. II.

*) (Încă un fapt îmbucurător.) Pe și ce merge vedem, că deși greutățile cu cari avem a ne lupta sunt mari, aci într’o parte a țării, aci într’alta se formează reuniuni culturale. Bravele femei din comitatul Huniădoara au format precum se scie o reuniune, ale cărei statute au fost provezute cu clausula de aprobare din partea ministrului.

*) (Regina Angliei Victoria.) În Anglia circula șgomotul, cumcă regina, pentru ca se fie cu adevărat deamnă pentru titlul ce-l poartă, de „imperateasa Indiei,” s’a apucat cu mare reznă de învățarea limbei indiane. Regina se ocupă atât de mult cu ștudiul acestei limbi, încât se pare, că acum la bătrânețe voese a-și repara, ce a negles pe timpul tineretei sale.

*) (Convențiunea comercială între Franța și Italia.) Pertractările ținute în Paris în afacerea încheerii unei noue convențiuni comerciale între Franța și Italia au luat până în timpul prezent o față cu totul posomorită. Pretensiunile italiene se par cu totul inaccesibile guvernului frances. Se spearează însă din ambele părți, că până în cele din urmă și în deosebi până în 31 Decembre a c., când convențiunea esistentă va espira, pertractările tot vor avea succesul dorit de ambele țeri.

*) (D’ale instrucțiunii.) Ministrul de culte și instrucție din Austria Dr. Gautsch, de prezent se află în Bucovina cu scop de a se convinge personal de starea instrucțiunii din această țeară, și a-și face observările proprii.

*) (Rectificare.) În numărul precedent în varietatea despre concursul pentru studierea lăptăriei și brânzăriei, neputându-se descifra esact suma concursului din manuscriptul primit, s’a scris greșit 100 fl. pentru că după cum ne-am informat ulterior amândouă concursurile sunt câte de 400 fl.

„Români.”

de

Rudolf Bergner.

Rudolf Bergner!

Oare este vr’un cărturariu român dincoaci și dincolo de Carpați, care se nu cunoască numele acestui bărbat de simpatică amintire pentru români? Este un român, cine se fi cetit minunatele lui descrieri asupra Transilvaniei, a Maramureșului și acum earăși asupra României, fără un sentiment de recunoștință și de stimă față cu acest amic al „adevărului și al dreptății”? Este un român, care auzind de aparițiunea opului seu recent, s’ar fi apucat de cetirea lui cu teama permanentă în spate, care ne însoțesce și care se justifică aproape totdeuna, de câte-ori luăm o carte străină despre poporul și țeara noastră în mâni, — ție, cu teama permanentă de-a descoperi noue și până acum necunoscute grozăvii despre neamul seu?

Un bărbat, care în scrutările sale științifice-etnografice și pune devisa: „adevăr și dreptate” (Op. cit. pg. V), și ne-a dovedit totdeuna, că-i scie urma cu consecuența unui adevărat savant german, — un bărbat, care nu se lasă orbit de scenării Potenskinice, ci intră în coliba sărăcului, se întreține cu el, bea și mănâncă din vasul lui, — un bărbat, care un ia nici o informație de ban bun, până nu o confruntă cu cele ce însuși a observat cu ochiul seu ager, — ei, un astfel de bărbat nu poate scrie mirezeii proprii unui Henke, Patrick O’Brien, și par excellence scandalografilor maghiari. Un astfel de bărbat când ne prezintă o lucrare asupra poporului nostru, asupra țerilor noastre, o luăm cu satisfacție sufletescă în mână, bucurându-ne de lauda meritată ce ne-o dă și înțeleptindu-ne de povețele binevoitoare și de înfruntările drepte ce ne face.

Și opul cel mai recent al dlui Rudolf Bergner ni-a întărit numai în sentimentele, în convingerile noastre isvorite din lucrările precedente ale D-lui.

Titlul complet al opului de care vom să vorbim acum este: „*Rumänien, eine Darstellung des Landes und der Leute.* Von Rudolf Bergner. Breslau 1887. — I. U. Kern’s Verlag.” Formatul este 8° mare. Opul are 412 pagini, e provezduț cu o hartă a României și 26 ilustrațiuni frumoase. Tipariul mare și plăcut, esteriorul elegant.

Opul însuși este împărțit în două părți mari, Partea I poartă titlul: O călătorie prin țară, conținând impresiunile și observațiunile autorului; în partea II ne dă autorul: Un tablou știin-

tific asupra României, descriind țeara cu o vastă cunoștință de lucru din punct de vedere geografic și fisic, istoric, politic și cultural. Ca apendice ni se dă la urmă consemnarea literaturii cu deosebire străine — asupra României.

O împărțire mai norocoasă nici că se putè. Ea satisface pe fiesce-care cetitoriu, atât pe cel care caută o lectură ușoară de distracție numai, cât și pe omul, care voiese să aibă date mai temeinice asupra țerii dela gura Dunării.

Opul se începe cu trecerea prin pasul Timișului, cu cercetarea Sinaiei, a Slănicului și apoi descrierea fugitivă a Bucureștilor, care se completează cu desevășire numai după încheierea rutei din Moldova, Muntenia mică și de pe Dunăre, când se rentoarge autorul earăș la capitala țerii.

Descrierea ce ni se dă despre Bucuresci, este fără îndoială cea mai amănunțită și mai vie dintre toate câte le cunoascem în această materie.

Începând dela birjarii capitalei, pentru cari nu are destule cuvinte de laudă în paralelă cu colegii lor din Budapesta și Viena, dela pavagiul stradelor și viața de pe ele, dela bulgarul rahagi, dela sacagii, miliție, popor, oteluri, condițiile de trai, până la viața mai înaltă intelectuală și socială, memorabilități, institute și alte sute și sute de amănunte, ni se dă un tablou viu, pe care ni se pare că-l vedem cum se mișcă, cum respiră viața din trăsuri sale.

A fost o greșală cardinală a tuturor celor ce au cercetat România și au dat schițe asupra ei, — de a lua drept punct de mănecare exclusiv numai occidentul întru judecarea așezămintelor și obiceiurilor române.

Un stat, care abia de câteva decenii a apucat să respire mai liber după o asuprire atât de grozavă, apare prea negru, dacă nu se ține cont de trecutul și condițiile sale de desvoltare.

Ochii cei ageri și simțul de „adevăr și dreptate” al autorului au observat îndată această eroare și spre lauda d-lui fie ție, el s’a știut ridica la un punct mai înalt de judecată. El a studiat istoricul țerii după isvoare autentice, și-a luat informațiuni asupra fiesce cărui moment din desvoltarea țerii și astfel părăerile lui sunt de o natură cu totul diversă de cele ale înaintașilor sei.

(Va urma.)

Conspectul viriliștilor comitatului Sibiului pe anul 1888.

1. I. Habermann. 2. S. Rubinstein. 3. Miron Romanul. 4. I. Kessler. 5. Dr. D. Teutsch. 6. br. E. Salmen. 7. Dr. V. Bruckner. 8. br. L. Rosenfeld. 9. M. Sonenstein. 10. Al. Müller. 11. F. Jikeli. 12. A. T. Reisenberger. 13. S. Nürnberg. 14. Dr. O. Rusu. 15. G. Schenker. 16. F. Bauman. 17. S. Ferderber. 18. M. Herberth. 19. V. Hufnagel. 20. I. Unterer. 21. E. Larcher. 22. Dr. L. Simonis. 23. I. Michaelis. 24. G. Schuster. 25. C. Iauernig. 26. C. Hanneheim. 27. I. Spilca. 28. A. Hochmeister. 29. M. Kabdebo. 30. P. Kabdebo. 31. Dr. C. Krasser. 32. C. Scheuter. 33. C. Müller sen. 34. V. Reisenberger. 35. A. Friedsmann. 36. Dr. I. Ninger. 37. S. Strasser. 38. L. Schuster. 39. F. Huttern. 40. M. Liebhardt. 41. S. Berger. 42. G. Rummler. 43. F. Reisenberger. 44. P. Cosma. 45. M. Ziegler. 46. I. Recuciu. 47. I. Drotleff. 48. I. Nussbacher. 49. N. Vidrighin. 50. S. Traugott Binder. 51. F. Rochus sen. 52. G. Mateiu. 53. Dr. S. Păcurar. 54. C. Hezberg. 55. F. Czikeli sen. 56. P. Szöcs. 57. Grof I. Schweinitz. 58. F. Binder. 59. V. Zimmermann. 60. A. Teutsch. 61. Dr. I. Werner. 62. Dr. I. Nemeș. 63. A. Kessler. 64. F. Zeibig. 65. Dr. F. Krasser. 66. F. Texter. 67. A. Rieger. 68. Dr. I. Bedeus. 69. F. Gundhardt. 70. E. Hantschel. 71. C. Bugarski. 72. T. Herbert. 73. D. Roman. 74. P. Neurhrer. 75. F. Schneider. 76. C. Albrich. 77. I. Keil. 78. M. Grünfeld. 79. G. Billes. 80. S. Eder. 81. F. Ro-hus. jun. 82. Dr. C. Conrad. 83. C. Kreutzer. 84. I. Tangl. 85. A. Török. 86. L. Felter. 87. D. Moldovan. 88. D. Artner. 89. E. Trauschenfels. 90. G. Fleisher. 91. M. Göth. 92. N. Metz. 93. I. Gabora. 94. F. Tulyogi. 95. E. Gross. 96. C. Weisörtel. 97. I. Spreer. 98. I. Preda. 99. I. Wagner. 100. C. Baumann. 101. A. Reisenberger. 102. C. Iikeli. 103. I. Billes. 104. A. Reisenberger. 105. I. Drégan. 106. F. Zing. 107. D. Melter. 108. A. Markoczi. 109. F. Speck. 111. D. Schön. 112. C. Hager. 113. C. Ferenczi. 116. E. Markovinovi. 117. V. Löw. 118. F. Füllöp. 119. I. Gottstein. 120. M. Fonn. 121. I. Wagner. 122. E. Noe. 123. P. Dunca. 124. I. Wegmuth. 125. I. Hannia. 126. A. Henrich. 127. C. Leonhardt. 128. P. Klein. 129. I. Onitz. 130. S. Wagner. 131. M. Schenker iun. 132. B. Stühler. 143. A. Bieltz. 134. A. Fonn. 135. C. Schmiedt. 136. I. Ikrich. 137. F. Henrich. 138. T. Muntean. 139. W. Grohmann. 140. C. Konnerth. 141. I. Roth. 142. F. Szalay. 143. I. Riemner. 144. I. Rosenblum. 145. C. Mauksch. 146. V. Kraft.

Membrii suplenti: 1. H. Kaestner. 2. F. Kraus. 3. F. Stenzel. 4. V. Nussbacher. 5. M. Breckner. 6. I. Schneider. 7. C. Markovatz. 8. F. Baumann. 9. H. Hiner. 10. F. Baumann. 11. F. Sturm. 12. A. Binder. 13. E. Borger. 14. F. Wagner. 15. D. Sadler. 16. Dr. F. Iikeli. 17. I. Iahn. 18. M. Fleșeriu. 19. F. Kochitz. 20. C. Ott.

Din acest conspect se poate vedea, că viriliști români sunt 15 și 1 membru suplent. Măximalul contribuțiunei e 2324 fl. 34 cr., ear minimalul 205 fl. 92 cr.

Loterie.

Sâmbătă în 8 Octombrie 1887.

Buda: 85 39 26 20 60

Nr. 129. [1703] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos înșirate din protopresbiteratul Turdei, se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

1. Cristiş, cu salariu anual de 120 fl. și cuartir, cu care post este împreunat și oficiul cantoral. La acest post ivindu-se concurent calificat, Venerabilul consistor archidieceșan cu datul 2 Octobru 1886 Nr. 5205 Scol. a pus în perspectivă și un ajutor posibil din fondurile archidieceșane.

2. Ruha-Agriș, cu salariu anual de 150 fl. și cuartir.

3. Soporul de câmpie, cu salariu anual de 150 fl. și cuartir în edificiul scoalei.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni, au a subterne petițiunile lor instruite în sensul legilor din vigoare până la termenul prefapt la subscrisul oficiu per Gyéres în Agârbiciu.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Turdei, în conțelegere cu comitetele parochiali respective.

Agârbiciu, 15 Septembrie, 1887,
Petru Roșca,
protopresbiter gr. or.

Nr. 4953. [1701] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului notarial comunal în Tălmăcel.

Emolumentele,

- 1. Salariu 400 fl.
- 2. 4 stângini metrice lemne de foc.
- 3. Cuartir natural.
- 4. Pentru lucrările private competențele legali.

Concurenții calificați să-și aștearnă cererile de concurs la subscrisul oficiu pretorial până la 24 Octobru a. c. Sibiu, 5 Octobru, 1887.

Oficiul pretorial central.

[1698] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățător la scoala capitală română gr. or. din Rășnov, protopopiatul Branului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 250 fl. v. a. solvinți în 4 rate, cu prospect de a se ameliora în viitor salariul.

Dela concurenți se cere, ca să fie versați și în cântările bisericesti și să țină strana în toate duminicile și sărbătorile de preste an.

Petițiunile instruite în sensul legilor din vigoare sunt a se așterne până la termenul susindicat Preaonoratului Oficiu protopresbiteral al tractului Bran în Zernești.

Din ședința comitetului parochial gr. or. ținută în Rășnov la 6 August, 1887. În conțelegere cu oficiul protopresbiteral al tractului Bran.

Dimitriu Nan,
paroch și preș.

Nr. 632. [1702] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea definitivă a posturilor învățătoresci la scoalele populare din:

a) Toplița română, cu salariu anual de 300 fl. v. a. solvibil în rate lunare decursive din lada comunală, cuartir și lemnele trebuincioase de încălțit, și.

b) Meșterhaza, cu salariu anual de 300 fl. solvibil din repartițiune pe popor, cuartir și lemne de încălțit, — se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi au de a-și așterne petițiunile concursuali instruite conform legilor în vigoare, oficiului protopresbiteral subscris în Idicel posta ultimă Maros-Vécs.

Aleșii vor avea a ține sub cursul s. liturgii cor cu scolarii în biserică.

Oficiul protopresbiteral gr. or. tractul Reghinului.

Galaction Șagău,
protopresbiter.

Nr. 317. [1697] 3-3

Prolungire de concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Ioan Marcu din Rucăr protopresbiteratul Făgărașului, se escrie prin aceasta concurs nou, cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

Jumătate din toate venitele parochiei de clasa a III-a, cari computează la o altă dau suma de 200 fl. v. a.

Doritorii de a compete la acest post să-și așterne petițiunile instruite în sensul statutului organic și al regulamentului pentru parochii din 1878 la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat.

Făgăraș, 30 August, 1887.

Oficiul protopresbiteral al Făgărașului în conțelegere cu comitetul parochial concerninte.

Iuliu Dan,
adm. prot.

752 szám 1887.

[1706] 1-3

Arlejtési hirdetés.

A vezetésem alatt álló kir. javítóintézet épületeinek kibővítését, az igazságügyi magyar kir. miniszter úr Ó nagyméltósága f. hó 3-adikáról 30,635 sz. alatt kelt magas rendeletével 15,161 f. és 7 krnyi összeg erejéig engedélyezvén, ezen építési munkálatok foganatosítása f. évi **október hó 31-én délelőtti 10 órakor** irodámban tartandó nyilvános árlejtés után a legutányosabb ajánlattevőnek ki fog adatni.

Főlhivom tehát mindazokat, kik árlejténi óhajtanak, hogy szabályszerűen bélyegzett írásbeli zárt ajánlataikat a fent kitett időhatárig nyújtsák be, mert a később érkezett ajánlatok tekintetben nem vétetnek. Az

ajánlattevő ajánlatához a fent kitüntetett összeg 10%-át tartozik készpénzben, avagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzüll mellékelni. Az ajánlatban az ajánlati összeg számjegyekkel és betűkkel irandó ki; s az is kiteendő, hogy árlejtő az árlejtés feltételeit ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti. Az árlejtési feltételek, ugyszintén az építésre vonatkozó műszaki iratok a hivatalos órákban irodámban tekinthetők meg.

A kir. javítóintézet igazgatóságától.
Kolozsvárótt, 1887 október hó 10-én.

Latzkovszky Lajos s. k.,
igazgató.

Picăturile de stomach Mariazeller,
care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.



Neamănât mai bun, ca ori cari altea, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomachului, respirație, vânturi, răgăeli acre, colică, catar de stomach, acerea, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, gâlbănare, greață și vîrsături, (vomări), durere de cap (în cazul când provine dela stomach), convulsii de stomach, constipațiune sau incercarea stomachului cu mâncări și beuturi, limbricii, splină, ficat, și hemoroizi. **Prețul unei sticle dimpreună cu manuducerea la întrebuițarea lor 35 cr., o sticlă duplă 60 cr.**

Espositul-Central prin farmacistul **Carl Brady, Kremser (Moravia).**

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe espicarea la întrebuițarea lor. **Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.**

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imităză în multe părți. Ca semn al veritabilității, are se se ia totdeauna, ambalajia cu care se învelesce sticla, și care e răsie și în partea de deasupra prevădută cu marca fabriciei, având pe lângă aceasta de a se mai observa, ca espicarea la întrebuițarea lor, care se află la fie care sticlă se fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremser.

Veritabile se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orăștia, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Aurig, farmacia Keserű. — Satu-lungu, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Mediaș, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșeni, farmacia G. Gerbert. — Mercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. [1707] 1-52

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1887.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiu			
	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus		Tren mist.	Tren accelerat	Tren de persoane		Tren mist.	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren mist.	Tren de persoane	Tren mist.		Tren de persoane	Tren mist.	
Viena	11.10	7.40	—	București	—	4.40	7.30	Viena	—	11.10	2. —	Teiuș	11.24	3. —	—	Copșa mică	—	2.29	4.15
Budapesta	7.40	2. —	3.10	Predeal	—	9.12	1.14	Budapesta	—	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	4.59	—	Șoimărie	—	3.02	4.45
Szolnok	11.05	4.05	7. —	Timiș	—	9.36	1.45	Szolnok	—	11.20	12.41	Vințul de jos	12.30	4.22	—	Loamneș	—	3.46	5.26
P. Ladány	2.02	5.47	5.40	Brașov	—	10.12	2.32	Arad	—	4.10	5.45	Șibot	1.01	4.51	—	Ocna	8.27	4.18	5.57
Oradea-mare	4.18	7.01	8.35	Feldioara	4.01	—	7.20	Glogovaț	2.17	4.30	6. —	Orăștia	1.32	5.18	—	Sibiu	9. —	4.42	6.30
Várad-Velenceze	—	7.11	9.12	Apaja	4.47	—	7.57	Gyorok	2.37	4.43	6.13	Simeria (Piski)	2.32	6.15	—	Sibiu	3.43	8.50	10.25
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.22	Ágostonfalva	5.28	—	8.24	Pauliș	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35	—	Ocna	4.26	9.17	10.49
Mező-Telegd	—	7.41	10.17	Homorod	6.49	—	9.24	Radna-Lipova	3.43	5.19	6.51	Branicica	3.23	7.02	—	Loamneș	—	9.45	11.15
Rév	—	8.10	11.36	Hașfalău	8.35	—	10.37	Conop	4.05	5.41	7.10	Ilia	3.55	7.28	—	Șoimărie	—	10.20	11.45
Bratca	—	—	12.16	Sighișoara	9.12	—	11. —	Bérvava	—	6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40	—	Copșa mică	—	10.49	12.10
Bucia	—	—	12.54	Elisabetopole	9.56	—	11.34	Zam	—	6.28	7.55	Zam	4.44	8.11	—	Cucerdea	3.22	10.20	3.25
Ciucia	—	9.04	1.57	Mediaș	10.37	—	12.03	Gurasada	—	8.01	9.12	Bérvava	6.27	9.33	—	Cheța	3.52	10.50	3.58
B. Huedin	—	9.34	3.11	Copșa mică	10.59	—	12.18	Ilia	—	8.34	9.41	Conop	6.47	9.58	—	Ludoș	4.13	11.11	4.20
Stana	—	—	3.40	Micăsasa	11.16	—	12.26	Branicica	—	8.55	9.58	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50	M. Bogat	4.23	11.20	4.30
Aghireș	—	—	4.15	Blaș	11.37	—	12.42	Deva	—	9.19	10.17	Pauliș	7.43	10.42	6.13	Cipeu-Iernut	5. —	11.57	5.11
Ghirbou	—	—	4.36	Crăciunel	12.16	—	1.11	Simeria (Piski)	—	9.51	10.42	Gyorok	7.59	10.58	6.38	Kereló-Sz.-Pál	5.15	12.12	5.28
Nădișul ung.	—	—	4.58	Teiuș	12.33	—	1.23	Orăștia	—	10.35	11.07	Glogovaț	8.28	11.35	7.19	Nireșteu	5.38	12.36	5.53
Cluș	11. —	—	7.08	Aiud	1.51	—	2.06	Șibot	—	11.11	11.37	Arad	8.42	11.39	7.38	Oșorheiu	5.57	12.55	6.13
Apahida	11.19	—	7.36	Vințul de sus	2.18	—	2.27	Vințul de jos	—	11.43	12. —	Szolnok	9.17	12.31	—	Reghinul-săs.	—	1.20	—
Ghiriș	12.33	—	9.16	Uioara	2.48	—	2.49	Alba-Iulia	—	12.18	12.29	Budapesta	2.32	5.12	—	Reghinul-săs.	4.45	—	—
Cucerdea	1.11	—	10. —	Cucerdea	2.56	—	2.56	Teiuș	—	12.36	12.46	Viena	6. —	8.20	—	Oșorheiu	6.34	—	—
Uioara	1.18	—	10.09	Ghirid	3.14	—	3.12	Simeria (Piski) — Petroșeni	Arad — Timișoara				Arad	6.05	5.48	6.56	12.15	10.20	
Vințul de sus	1.25	—	10.19	Apahida	4.01	—	3.76	Arad	2.42	Aradul nou	6.33	6.19	Nireșteu	7.16	12.35	10.39	6.56	12.15	10.20
Aiud	1.46	—	10.48	Cluș	5.28	—	5.01	Hașeg	3.25	Németh-Ságh	6.58	6.44	Kereló-Sz.-Pál	7.40	12.58	11.02	4.13	11.11	4.20
Teiuș	2.25	—	11.55	Cluș	5.56	—	5.21	Pui	4.16	Vinga	7.29	7.16	Cipeu-Iernut	8.03	1.19	11.23	4.23	11.20	4.30
Crăciunel	2.50	—	12.24	Nădișul ung.	6.37	6.01	8. —	Crivadia	5.11	Mercuzifalva	7.55	7.47	M. Bogat	8.37	1.49	11.53	5. —	11.57	5.11
Blaș	3.03	—	12.52	Ghirbou	6.58	6.19	8.36	Banița	5.58	Arad	7.55	7.47	Ludoș	8.51	2.02	12.06	5.15	12.12	5.28
Micăsasa	3.35	—	1.34	Cluș	7.14	—	9.02	Petroșeni	6.40	Timișoara	8.14	8.08	Cheța	9.08	2.18	12.22	5.38	12.36	5.53
Copșa mică	4.01	—	2.19	Cluș	7.29	—	9.32	Petroșeni — Simeria (Piski)	7.12	Timișoara	9.08	9.02	Cucerdea	9.40	2.46	12.50	5.57	12.55	6.13
Mediaș	4.20	—	2.46	Stana	7.56	—	10.11	Timișoara	6.10	Arad	6.25	5. —	Reghinul-săs.	—	3.22	—	5.57	12.55	6.13
Elisabetopole	4.55	—	3.31	B. Huedin	8.18	7.12	10.51	Arad	6.53	Arad	7.19	6.02	Oșorheiu	6.34	—	—	—	—	—
Sighișoara	5.42	—	3.59	Bucia	8.58	7.41	12.16	Hașeg	7.37	Aradul nou	7.46	6.32	Nireșteu	7.16	12.35	10.39	6.56	12.15	10.20
Hașfalău	6.01	—	4.32	Ciucia	9.15	—	12.50	Pui	8.20	Németh-Ságh	8.15	7.02	Kereló-Sz.-Pál	7.40	12.58	11.02	4.13	11.11	4.20
Homorod	7.27	—	6.53	Bratca	9.34	—	1.19	Hașeg	9.01	Vinga	8.36	7.23	Cipeu-Iernut	8.03	1.19	11.23	4.23	11.20	4.30
Ágostonfalva	8.08	—	7.21	Rév	9.53	8.20	2. —	Crivadia	9.52	Németh-Ságh	8.36	7.23	M. Bogat	8.37	1.49	11.53	4.23	11.20	4.30
Apaja	8.36	—	8.23	Mező-Telegd	10.25	8.46	3.04	Banița	10.31	Aradul nou	9.11	8.01	Ludoș	8.51	2.02	12.06	4.23	11.20	4.30
Feldioara	9.06	—	9.02	Fugyi-Vásárhely	10.47	—	3.36	Pui	—	Timișoara	9.27	8.17	Cheța	9.08	2.18	12.22	4.23	11.20	4.30
Brașov	9.46	—	9.52	Várad-Velenceze	10.57	—	3.52	Hașeg	—	Arad	9.27	8.17	Cucerdea	9.40	2.46	12.50	4.23	11.20	4.30